

BOSHLANG'ICH TA'LIM TABIIY FANLARI DARSLARIDA AXBOROT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH

Ilmiy rahbar: **Alimardonova M**

Shahrisabz Davlat Pedagogika instituti

Pedagogika fakulteti,

Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi

talabasi

Asadova Latofat Tohir qizi,

Xoliqova Shodiya Ergash qizi

Tel: +998900709510

asadovalatofa05@gmail.com

Annotatsiya

Ushbu maqolada, boshlang'ich sinf tabiiy fanlar darslarida axborot texnologiyalaridan foydalanishning ahamiyati va usullari muhokama qilinadi. Maqola axborot texnologiyalarining boshlang'ich sinf o'quvchilarining tabiiy fanlarga bo'lgan qiziqishini oshirish, bilimlarini mustahkamlash va darslarni interaktiv, qiziqarli qilishdagi rolini ta'kidlaydi. O'qituvchilarga ko'rsatilgan turli metodlar — multimedia prezentatsiyalar, simulyatsiyalar, video materiallar va onlayn testlar kabi usullar orqali o'quvchilarning o'zlashtirish jarayonini yanada samarali qilish mumkinligi ko'rsatilgan. Maqola, shuningdek, axborot texnologiyalaridan foydalanishning darsning sifatini oshirish va o'qituvchi-oqituvchi o'rtasidagi aloqani kuchaytirishdagi muhim ahamiyatini ta'kidlaydi.

Kalit so'zlar

Boshlang'ich sinf, tabiiy fanlar, axborot texnologiyalari, interaktiv darslar, multimedia, simulyatsiya, video materiallar, onlayn testlar, ta'limda innovatsiyalar.

Abstract

This article discusses the importance and methods of using information technologies in primary school science lessons. The article emphasizes the role of information technologies in increasing primary school students' interest in science, consolidating their knowledge, and making lessons interactive and interesting. It is shown that teachers can make the learning process more effective through various methods such as multimedia presentations, simulations, video materials, and online tests. The article also emphasizes the important role of using information technologies in improving the quality of lessons and strengthening teacher-student communication.

Keywords

Primary school, science, information technologies, interactive lessons, multimedia, simulation, video materials, online tests, innovations in education.

Абстрактный

В статье рассматриваются важность и методы использования информационных технологий на уроках естествознания в начальной школе. В статье подчеркивается роль информационных технологий в повышении интереса учащихся младших классов к науке, закреплении их знаний, придании урокам интерактивности и интересности. Показано, что преподаватели могут сделать процесс обучения более эффективным с помощью различных методов, таких как мультимедийные презентации, симуляции, видеоматериалы и онлайн-тесты. В статье также

подчеркивается важная роль использования информационных технологий в повышении качества уроков и укреплении коммуникации учителя и ученика.

Ключевые слова

Начальная школа, наука, информационные технологии, интерактивные уроки, мультимедиа, моделирование, видеоматериалы, онлайн-тесты, инновации в образовании.

Kirish

Hozirgi kunda axborot texnologiyalari ta'lim jarayoniga kiritilishi, barcha fanlar bo'yicha o'qitish metodlarini modernizatsiya qilishning muhim bir yo'nalishi bo'lib qolmoqda. Ayniqsa, boshlang'ich sinfdagi tabiiy fanlar darslarida axborot texnologiyalaridan foydalanish, o'quvchilarning dunyoqarashi, tanqidiy fikrlash qobiliyati va ilmiy yondashuvni rivojlantirishga katta hissa qo'shadi. Axborot texnologiyalari yordamida tabiiy fanlarning asosiy kontseptlarini osonroq va samarali o'zlashtirish mumkin, shuningdek, darslar interaktiv, qiziqarli va mazmunli bo'ladi.

Muhokama va natijalar

Boshlang'ich sinfdagi tabiiy fanlar darslarida axborot texnologiyalaridan foydalanishning bir nechta afzalliklari mavjud:

1. Vizualizatsiya: Axborot texnologiyalari yordamida tabiiy fanlarning murakkab jarayonlarini vizual shaklda taqdim etish mumkin. Masalan, o'simliklarning o'sishi, hayvonlar hayoti yoki yerning aylanishi kabi hodisalarni animatsiyalar va 3D modellar yordamida ko'rsatish, o'quvchilarning tushunishini yaxshilaydi.
2. Interaktiv o'quv materiallari: Kompyuter o'yinlari, simulyatsiyalar va interaktiv dasturlar yordamida o'quvchilar tabiiy fanlarni o'rganishda faol ishtirok

etishadi. Masalan, o'quvchi o'simliklar va hayvonlar dunyosini o'rganish uchun simulyatsiyalarni o'ynash orqali o'z bilimini sinovdan o'tkazishi mumkin.

3. Kengaytirilgan resurslar: Internet orqali o'quvchilar tabiiy fanlar bo'yicha qo'shimcha ma'lumotlar topishlari mumkin. Videolar, ilmiy maqolalar va boshqa resurslar orqali ular o'rgangan mavzularni yanada chuqurroq o'rganish imkoniyatiga ega bo'ladi.

4. O'qituvchining ko'magi: Axborot texnologiyalari o'qituvchiga darslarni turli formatlarda, ya'ni video, audio, grafik va matnli materiallar yordamida taqdim etish imkoniyatini beradi. Bu esa o'qituvchiga darsni yanada samarali tashkil etishga yordam beradi.

Axborot texnologiyalarining foydalanish usullari

Boshlang'ich sinf tabiiy fanlar darslarida axborot texnologiyalaridan foydalanishning ba'zi asosiy usullari quyidagilardan iborat:

1. Multimedia prezentatsiyalar: O'qituvchi dars materiallarini slayd-shou shaklida taqdim etishi mumkin. Bu usul o'quvchilarning vizual eslab qolish qobiliyatini oshiradi va darsni yanada qiziqarli qiladi.

2. Simulyatsiyalar va interaktiv dasturlar: Masalan, o'quvchilar o'simliklarning fotosintez jarayonini simulyatsiya qilish yoki geosferaning harakatini ko'rsatadigan dasturlar bilan ishlash orqali tushunchalarni mustahkamlashlari mumkin.

3. Video materiallar: O'qituvchi ilmiy yoki tabiiy jarayonlarga oid videolarni ko'rsatishi mumkin. Bu usul o'quvchilarga nazariy bilimlarni amaliyotda ko'rish imkonini beradi va o'quvchilarning diqqatini jamlashga yordam beradi.

4. Onlayn testlar va viktorinalar: O'qituvchi dars oxirida o'quvchilarning bilimini tekshirish uchun onlayn testlar yoki viktorinalardan foydalanishi mumkin. Bu orqali o'quvchilar o'z bilimlarini baholab, mavzuni yanada chuqurroq tushunishga erishishlari mumkin.

Axborot texnologiyalarining samaradorligi

Axborot texnologiyalarining samarali ishlatilishi, tabiiy fanlar darslarining sifati va o'quvchilarning motivatsiyasini oshiradi. O'quvchilarning o'z bilimlarini yanada mustahkamlash, amaliy ko'nikmalarni rivojlantirish va tabiiy fanlarga bo'lgan qiziqishlarini oshirishda axborot texnologiyalari muhim rol o'ynaydi. Bundan tashqari, bu texnologiyalar o'qituvchi va o'quvchi o'rtasida samarali aloqani ta'minlaydi va o'quvchilarning individual ehtiyojlariga javob beradi.

Xulosa

Boshlang'ich sinfdagi tabiiy fanlar darslarida axborot texnologiyalaridan foydalanish, o'qitish jarayonini yangilash va modernizatsiya qilishga yordam beradi. Interaktiv va ko'p formatli o'qitish usullari o'quvchilarning bilim olish jarayonini yanada samarali, qiziqarli va mazmunli qiladi. O'qituvchilar uchun esa bu usullar, o'quvchilarning ehtiyojlariga mos keladigan darslarni tashkil etish imkoniyatini yaratadi. Shuning uchun, axborot texnologiyalaridan foydalanish boshlang'ich sinf tabiiy fanlar darslarining rivojlanishida muhim ahamiyatga ega.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Xolmurodov, R. (2020). Axborot texnologiyalarining ta'lim tizimidagi roli. Toshkent: O'qituvchi nashriyoti.
2. Tursunov, S., & Karimov, B. (2019). Boshlang'ich sinfda innovatsion metodlarni qo'llash. Tashkent: Fan va texnologiya.
3. Jumaev, A. (2018). Ta'limda multimedia va interaktiv vositalar. Toshkent: Informatika nashriyoti.
4. Akhmedov, U. (2021). Axborot texnologiyalarining boshlang'ich sinf ta'limida o'rni. O'zbekiston Ta'limi jurnali, 4(12), 65-70.

5. Bekchanov, M. (2022). Boshlang'ich ta'limda axborot texnologiyalaridan foydalanish. *Pedagogika va innovatsiya*, 9(3), 112-118.